

Region Syddanmark

Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 26. februar 2019

Kontakt: Lisbeth Møller Jensen
Direkte tlf.: 7376 7159
E-mail: lmje@aabenraa.dk

Høringssvar fra Aabenraa Kommune: Ideer og forslag til Råstofplan 2020 samt høringssvar til afgrænsning af miljørapporten

Regionsrådet har den 17. december 2018 besluttet at revidere den nuværende Råstofplan 2016 (vedtaget i 2017)

Regionsrådet gennemgår hvert fjerde år råstofplanen for at vurdere, om der er behov for justeringer eller revision. På baggrund af regionens redegørelse for den aktuelle situation og regionens tiltag på området har regionen besluttet at revidere råstofplanen.

Nærværende brev er svar på "Indkaldelse af ideer og forslag til Råstofplan 2020", hvor alle opfordres til at komme med bidrag til Regionens strategi og politik på området: *"Hvordan skaffer vi de råstoffer, der er behov for i nær fremtid samtidig med, at vi sikrer, at der også er råstoffer nok og i de rette kvaliteter til kommende generationer? Med andre ord; hvordan kan råstofplanen bidrage til opfyldelse af FN's verdensmål?"*

Desuden er der i nærværende brev svaret på myndighedshøringen vedr. afgrænsningen af miljørapporten for råstofplanen.

Overordnet vurdering

Råstofindvinding er en vigtig brik for fortsat vækst i Aabenraa Kommune. Vækst, der både gør det attraktivt at drive virksomhed og bosætte sig i kommunen. Råstofplanen skal derfor give afbalancere hensyn til bosætning og til erhvervsudvikling, hvilket søges imødekommet i kommentarerne.

Aabenraa Kommune er karakteriseret ved en alsidig natur, og råstofindvinding kan have både negative eller gavnlige effekter på naturen. Hvor det er muligt, er det derfor ønskværdigt at give mulighed for naturforbedring i forbindelse med råstofindvinding.

En bæredygtig udvikling også på råstofområdet ligger i tråd med Aabenraa Kommunes Sund Vækst – Vækststrategi 2018-2030

Vækst-driver

Råstofindvinding giver anledning til arbejdspladser og udvikling i Aabenraa Kommune. I realiseringen af kommunens vækstplan og Datacenterstrategi bygges der for mange millioner kroner i kommunen. Det gælder både byggeri af folkeskoler, infrastruktur, områdefornyelser i Aabenraa midtby samt offentlige og private investeringer som fx Sygehus Sønderjylland, Apple og Google m.fl.

Råstofindvindingen spiller en central rolle for væksten, både i forhold til at levere materialer til anlægsopgaverne og i forhold til byggebranchens mulighed for at vokse som arbejdsplads.

Regionen beder om ideer inden for følgende hovedgrupper:

1. Bæredygtig råstofindvinding

Aabenraa Kommune bakker op om, at der bliver fokuseret mere på:

- Hvordan regionen kan fremme mere ansvarlig udnyttelse af råstofferne
- Hvordan regionen og interessenter kan understøtte en højere grad af genanvendelse af sekundære råvarer
- Hvordan regionen kan være med til at sikre, at råstoffer af høj kvalitet ikke anvendes til formål, hvor lavere kvalitet kan opfylde behovet

Pt. er følgende 5 områder udpeget til grusgravning i Aabenraa Kommune:

- Bolderslev
- Kollund
- Mjølss
- Uge (Hærvejen)
- Uge (Røllum)

Lokalt set er det ikke en udfordring at skaffe nok grus – ifølge redegørelsen har Sønderjylland ressourcer til 180 år.

Af hensyn til de strukturelle ar, som grusgravning efterlader i landskabet, er kommunen imidlertid enig i, at der bør fokuseres på ansvarlig udnyttelse, indvinding og efterbehandling. Vi bifalder derfor, at der bruges sekundære ressourcer i byggeprojekter i det omfang det er muligt. Samtidig mener vi, at retningslinjer for, i hvilken kvalitet råstofferne bruges, vil bidrage til en mere ansvarlig udnyttelse og dermed at ressourcerne strækkes betydeligt.

Kommunen vil derfor gerne samarbejde med regionen og eventuelle andre interessenter omkring dette spørgsmål.

2. Retningslinjer

Kommunen vurderer, at den nuværende plans retningslinjer for *ressourcebeskyttelse* er dækkende, idet de sikrer udnyttelsen af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi.

Retningslinjer for *indvindingstilladelser indenfor graveområderne* vurderer kommunen ligeledes er dækkende.

Retningslinjer for *indvindingstilladelser udenfor graveområderne* ønskes suppleret med, at geologiske interesseområder respekteres, idet disse ikke kan genskabes eller erstattes af noget tilsvarende i efterbehandlingsplanen. De geologiske lokaliteter forsvinder for altid, hvis der udlægges graveområder, som inkluderer disse.

I tilladelser udenfor de udlagte graveområder, bør der i højere grad anvendes tidsbegrænsning, i særlige tilfælde også kortere end 10 år, af hensyn til naboer.

Indenfor de udpegede graveområder bør der i højere grad tages hensyn til, at nye graveområder først åbnes, når eksisterende områder er nær færdigudgravet. Her må hensynet til påvirkningen af lokalområderne vægtes højt, så lokalområder ikke påvirkes i længere tid og med flere gener end strengt nødvendigt.

I de nuværende retningslinjer for *efterbehandling* er der taget hensyn til grundvandets sårbarhed. Kommunen har et ønske om, at disse hensyn vurderes mere grundigt og individuelt i de konkrete tilladelser, herunder også i randzonerne til de efterladte graveområder.

Desuden ønsker kommunen, at der ved efterbehandling generelt, dvs. også i områder, hvor grundvandet ikke umiddelbart er truet, i højere grad udnyttes muligheden for at skabe næringsfattige naturområder, hvor dette giver synergi, fx i forbindelse med Grønt Danmarkskort, nærhed til andre naturområder, lokale udviklingsplaner eller lignende.

3. **Råstofforsyning**

Kommunen mener, at der fortsat bør arbejdes for, at delområderne som udgangspunkt er selvforsynende – dette af hensyn til at sikre ressourcernes holdbarhed.

Sand, grus og sten

Det er i redegørelsen vurderet, at forsyningshorisonten i Aabenraa Kommune er 180 år, og at der i Sønderjylland indvindes 3½ gange så meget råstof, som det lokale bygge- og anlægsarbejde har brug for. Ca. halvdelen af de indvundne råstoffer eksporteres til henholdsvis andre kommuner og henholdsvis til England og Tyskland. Muligheden for denne eksport ønskes opretholdt – særligt i form af søtransport med losning i Aabenraa Havn. Kommunen er enig i, at der ved udpegning af nye graveområder skal tages højde for, at lastbiltransport bør minimeres mest muligt.

Kvartssand

Ingen bemærkninger.

Ler

Der bør ligesom ved indvinding af sand, sten og grus, tages højde for, at lastbiltransport minimeres mest muligt. Indvinding foregår typisk udenfor de udlagte graveområder. I indvindingsperioden opleves ikke ubetydelige gener for de omkringboende. Især lastbiltrafikken til og fra indvindingsområdet kan give problemer med støj, rystelser og jord på vejen.

4. Efterbehandling

Ved efterbehandling er der særlig gode muligheder for at tage højde for FNs verdensmål. Kommunen vil gerne indgå i samarbejde med regionen om, hvordan det kan sikres, at flere delmål understøttes.

Her tænkes især på beskyttelse af grundvandsressourcen, sikring af næringsfattige levesteder og hvor det er relevant, udvikling af fritidsaktiviteter hhv. adgang for lokalbefolkningen.

Landskabelige hensyn bør ligeledes inddrages i ovenstående, herunder terrænmødellering og beplantning

5. Kodeks for godt naboskab

Det kan være meget generende at være nabo til fx en grusgrav, og det bør efter kommunens vurdering være et krav, at alle virksomheder, der indvinder, tilslutter sig Kodeks for godt naboskab.

Kommunen er af den opfattelse, at transport til og fra grusgravene bør være omfattet af Kodeks for godt naboskab. Dette er med begrundelse i, at transport til og fra grusgrave kan være meget belastende for naboerne – såvel med hensyn til trafiksikkerhed, belastning af vejene som gener som følge af støj.

Høringssvar i forhold til afgrænsning af miljørapporten

Aabenraa Kommune ønsker specifikt, at følgende områder får tilstrækkelig fokus i miljørapporten:

- Støj, rystelser og andre gener fra transport af råstofferne, især også fra indvinding udenfor udlagte graveområder.
- Beskyttelse af grundvandsressourcen under og efter indvindingen.

Venlig hilsen

Arne Leyh Petersen
Udvalgsformand

/

Stig Werner Isaksen
Direktør